

Значењето на италијанските прости предлози *FRA* и *TRA* и нивните еквиваленти во македонскиот јазик

Лектор д-р Надица Негриевска
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Македонија
nadica.markoska@ugd.edu.mk

Апстракт: Предлозите во италијанскиот јазик се едни од најтешките јазични категории за усвојување и тие најчесто им задаваат најголеми потешкотии на македонските слушатели кои го изучуваат италијанскиот јазик како странски јазик. Причина за тоа се големиот број синтаксичко-семантички функции кои ги изразува еден ист предлог, а исто така повеќе предлози можат да изразат една иста функција. Предмет на ова истражување е значењето на простите предлози *fra* и *tra* во италијанскиот јазик и нивните можни еквиваленти во македонскиот јазик. Значењето ќе го анализираме преку специфичниот однос кој го воспоставуваат овие предлози меѓу два елемента, како и врз основа на одделното значење на тие елементи. Целта е да ги пронајдеме сите еквивалентни предлошки конструкции во македонскиот јазик, како и сличностите и разликите меѓу италијанските предлошки конструкции и соодветните македонски преводни еквиваленти.

Клучни зборови: синтаксичко-семантички функции, прости предлози, значење, сличности, разлики.

Вовед

Предлозите *fra* (од латинскиот предлог *infra*) и *tra* (од латинскиот предлог *intra*) имаат исто значење. Станува збор за два синонима или две варијанти на еден ист предлог, а изборот на едниот или другиот предлог зависи пред сè од почетната буква на зборот кој следи по предлогот. Значи, за подобра звучност при изговорот се преферира употреба на предлогот *tra* пред зборови кои започнуваат на консонантската група *fr* (*Tra fratelli vanno d'accordo* = Се согласуваат меѓу браќата) и обратно, употреба на предлогот *fra* пред зборови кои започнуваат на консонантската група *tr* (*Fra tre giorni partirò* = Ќе заминам за три дена). Овие два синонимни предлози во најголем број случаи го изразуваат основниот концепт на меѓупозиција во однос на два или повеќе елементи, најчесто просторни и временски. Доколку споменатите елементи се различни се именуваат самостојно и се поврзани со италијанскиот сврзник *e* (и), а предлогот се употребува само еднаш: *Mi trovo sul ponte tra Venezia e Mestre.* = Се наоѓам на мостот меѓу Венеција и Местре.

Доколку станува збор за идентични елементи се именуваат заедно, во множинска форма: *La casa si trova fra gli alberi.* = Куќата е сместена помеѓу дрвјата.

Синтаксичко-семантички функции на предлозите *fra* и *tra*

1. Партитивна функција

Италијанските предлошки конструкции со предлозите *fra* и *tra* можат да имаат партитивно значење, односно да означат целина чијшто еден нејзин дел е претставен преку некоја именка (која означува дел од целина), бројна именка, бројна придавка, неопределена заменка, придавка во релативен суперлатив и сл.:

Италијански јазик	Македонски јазик
(1) Alcuni <i>tra</i> i presenti uscirono.	Некои <i>од/меѓу/понеѓу</i> присутните излегоа.
(2) Il cane è forse il più intelligente <i>fra</i> gli animali.	Кучето е можеби најинтелигентното <i>од/меѓу/понеѓу</i> животните.
(3) E tuttavia <i>fra</i> tanti divieti non c'era quello di studiare...(Maurensig, стр.45)	Па сепак, ниту една <i>од</i> многуте забрани не се однесуваше на учењето...

Македонски еквиваленти за изразување партитивно значење најчесто се предлошките конструкции со предлогот *од*. Меѓутоа, значењето не би се променило доколку во рамките на предлошката синтагма наместо предлогот *од* ги употребиме предлозите *меѓу* или *понеѓу*.

2. Просторна функција

Кај сите прости предлози во италијанскиот јазик основна функција којашто ја изразуваат е токму просторната. Предлозите *fra* и *tra* се јавуваат во оние предлошки конструкции со кои се означува место, и тоа: статична положба, движење кон некое место и движење низ или преку некое место.

Предлошки конструкции за означување статична положба

Во италијанските предлошки конструкции со предлозите *fra* и *tra* за означување место на кое или во кое се реализира мирување најчесто стојат именки. Притоа, може да се работи за две именки поврзани меѓу себе со сврзникот *e* (и), како во примерите (2) и (3), но исто така може да стои и една заедничка именка во множина (примери 1 и 5) или збирна именка во еднина (пример 4):

Италијански јазик	Македонски јазик
(1) Il bosco si trova <i>tra</i> due ruscelli.	Шумата се наоѓа <i>меѓу/понеѓу</i> два потока.
(2) Un grande centro industriale è stato creato <i>fra</i> Perugia ed Assisi.	Голем индустриски центар е изграден <i>меѓу/понеѓу</i> Перуџа и Асизи.
(3) ...scoprì quella bruciatura brunastra <i>tra</i> il collo e la mascella...(Maurensig, стр.48)	...ѝ го откри темното место како изгореница <i>меѓу</i> вратот и вилицата...
(4) Si è trovata <i>tra</i> gente sconosciuta.	Се најде <i>меѓу/понеѓу</i> непознати луѓе.
(5) Viveva lontano, in una grande città, <i>fra</i> piaceri sconosciuti.	Живееше далеку, во еден голем град, <i>меѓу/понеѓу</i> непознати задоволства.

За сите горенаведени примери како македонски еквиваленти се јавуваат предлошките конструкции со предлозите *меѓу* или *помеѓу*.

Во македонскиот јазик предлозите *меѓу* и *помеѓу* најчесто се употребуваат за изразување просторно значење, односно дека „нешто се наоѓа во пространството што разделува два или повеќе предмети“ (Димитровски, 1956: 23). Авторот Димитровски исто така наведува дека нема поголема разлика во однос на употребата на овие два предлога. Единствена разлика која ја наведува е дека предлогот *помеѓу* се користи каде што има поголема изразитост. И Конески на сличен начин го дефинира основното значење на предлогот *меѓу*: „просторственото значење му е дека нешто се наоѓа во просторот што ги дели двата или повеќе предмети, или пак воопшто во средината на повеќе предмети“ (Конески, 1967: 518). Во однос на употребата на овие два предлога Конески истакнува дека имаат исто значење со тоа што предлогот *помеѓу* се користи поретко.

Предлошки конструкции за означување движење кон некое место

Во италијанските предлошки конструкции со предлозите *fra* и *tra* за означување движење кон некое место можат да стојат именки и заменки. Може да станува збор за именки и заменки во множина или збирни именки во еднина:

Италијански јазик	Македонски јазик
(6) Tornerà <i>fra</i> noi per le vacanze.	Ќе се врати <i>меѓу/помеѓу/кај/при</i> нас за одморите.
(7) Il solo pensiero di dover tornare in autunno <i>tra</i> le mura di quel carcere mi faceva sentir male...(Maurensig, стр.79)	На самата помисла дека на есен ќе мора да се вратам <i>меѓу</i> ѕидините на овој затвор ми се мачеше...
(8) Era pronto a scendere <i>tra</i> il pubblico.	Беше подготвен да слезе <i>меѓу/помеѓу/во</i> публиката.

Македонски еквивалентни конструкции на горенаведените најчесто се предлошките конструкции со предлозите *меѓу* и *помеѓу*. Како еквиваленти на предлошката конструкција од примерот (6) може да стојат и предлошките синтагми со предлозите *кај* или *при*, додека за примерот (8) можен еквивалент е и предлошката конструкција со предлогот *во*. Во сите примери станува збор за правец на движење или насоченост со цел да се биде меѓу некого или нешто.

Предлошки конструкции за означување движење низ или преку некое место

Предлозите *fra* и *tra* се јавуваат во италијанските предлошки конструкции за означување движење низ некое место во значење на пресекување на локализаторот по неговата внатрешност или провирање во нешто, како и движење меѓу две или повеќе референтни точки:

Италијански јазик	Македонски јазик
(9) Il sole filtra <i>tra</i> i rami.	Сонцето се пробива <i>низ/меѓу/понеѓу</i> гранките.
(10) Kuno si muoveva con orgoglio <i>tra</i> quelle stanze...(Maurensig, стр.92)	Куно се движеше со гордост <i>низ</i> собите...
(11) ... <i>tra</i> le mura del Collegium cominciarono ad aggirarsi strani figure...(Maurensig, стр.86)	... <i>меѓу</i> сидините на Колегиум почнаа да се вртат чудни типови...
(12) <i>passare tra</i> due pali	Да поминеш <i>меѓу/понеѓу</i> две бандери
(13) ...scese dalla pedana e cominciò a <i>passare tra</i> i tavoli...(Maurensig, стр.19)	...се симна од подиумот и почна да поминува <i>меѓу</i> масите...
(14) Andava <i>tra</i> i tavoli e sembrava ogni tanto ammiccare al mio.(Maurensig, стр.21)	Одеше <i>меѓу</i> масите и се чинеше дека одвреме-навреме намигнува кон мојата.

Со предлошките конструкции во примерите (9) и (10) се означува само провирање во нешто, додека со предлошките конструкции во примерите (11) и (12) имаме значење на интерпозиција. Кај останатите примери (13 и 14) карактеристично е тоа што предлошките конструкции можеме да ги толкуваме и како провирање во нешто, но и како поминување меѓу две референтни точки.

Во македонскиот јазик како еквиваленти можат да се јават предлошките синтагми со предлозите *низ*, *меѓу* или *понеѓу*. Основното пространствено значење на предлогот *низ* во македонските еквиваленти е движење со провирање во нешто, дејството преминува од едната на другата страна на предметот, во неговите граници (Димитровски, 1956: 32). Кај предлозите *меѓу* и *понеѓу* го среќаваме пространственото значење на – движење во пространството што разделува два или повеќе предмети. Станува збор за означување меѓуположба, односно местото каде се одвива дејството е во контакт со повеќе локализатори.

3. Временска функција

Временската функција се јавува кај предлошките конструкции со предлозите *fra* и *tra* со значење на определено време и приближна возраст.

Предлошки конструкции за означување определено време

Предлозите *fra* и *tra* се јавуваат во предлошките конструкции за изразување определено време со именки и именски изрази со временско значење, а поретко и со прилози. Предлошките конструкции со овие предлози можат да означат временски интервал помеѓу два момента (примери од 1 до 3) и временски рок во рамките на кој ќе се реализира дејството, односно се однесуваат на идност (примери од 4 до 6):

Италијански јазик	Македонски јазик
(1) Di solito vado a sciare in montagna <i>fra</i> Natale e Capodanno.	Обично одам на скијање на планина <i>меѓу/понеѓу</i> Божиќ и Нова година.

(2) Sarà da te <i>tra</i> le sei e le sette.	Ќе биде кај тебе <i>меѓу/понеѓу</i> шест и седум часот.
(3) <i>Tra</i> un pezzo e l'altro si fermava per bere il vino...(Maurensig, стр.20)	<i>Меѓу</i> песните запираше да се напие вино...
(4) Ora devo andare, ci vedremo al ristorante <i>fra</i> mezz'ora.	Сега морам да одам, ќе се видиме во ресторан <i>за</i> половина час.
(5) «Il futuro,...sarebbe sempre domani, <i>fra</i> un mese, <i>fra</i> un anno, <i>fra</i> cinque sei anni.»(Maurensig, стр.114)	„Иднината,...ќе биде секогаш утре, <i>за</i> еден месец, <i>за</i> една година, <i>за</i> пет-шест години.“

Во македонскиот јазик за да се искаже временско значење, дека нешто станува во определени граници, се употребуваат предлошките конструкции со предлозите *меѓу* или *понеѓу* (примери од 1 до 3). Во рамките на овие предлошки конструкции често стои некој количествен определувач, а важно е да се напомене дека овие предлози бараат употреба на две именки или два количествени определувачи поврзани со копулативниот сврзник „и“.

Македонски еквиваленти за предлошките конструкции од примерите (4) и (5) се конструкциите со предлогот *за* со кој се изразува постериорност во квантитативна смисла, односно: (4а) Ќе се видиме *кога ќе помине половина час* и (5а) Иднината ќе биде утре, *кога ќе поминат еден месец, една година, пет-шест години*.

Предлошки конструкции за означување приближна возраст

Италијанските предлошки конструкции со предлозите *fra* и *tra* исто така се користат за означување приближна возраст на некоја личност или некое друго живо суштество. Во предлошката конструкција секогаш стои именка во множина со временско значење која се користи обично за изразување возраст, како на пример *anno* (година), *mese* (месец), *giorno* (ден) и сл. и два количествени определувачи поврзани со составниот сврзник *e* (и):

Италијански јазик	Македонски јазик
(6) Avrà <i>tra</i> i cinquanta e i settant'anni.	Треба да има <i>меѓу/понеѓу</i> педесет и седумдесет години.
(7) Questo cucciolo avrà <i>tra</i> le due e le tre settimane.	Ова кученце треба да има <i>меѓу/понеѓу</i> две и три недели.

Она што е особено важно овде е дека предикатот секогаш е во идно време, кое покрај основното значење се употребува исто така за изразување приближна вредност.

Македонски еквиваленти на овие предлошки конструкции се предлошките синтагми со предлозите *меѓу* или *понеѓу* кои се воведени од сложен глаголки прирок најчесто составен од *да*-конструкцијата воведена од модалниот глагол „треба“. Во овие предлошки конструкции предлозите означуваат бројна граница *од – до* за приближна бројност.

4. Каузална функција

Италијанските предлошки конструкции со предлозите *fra* и *tra* имаат каузална функција само за означување причина и секогаш се воведени од некој глагол:

Италијански јазик	Македонски јазик
(1) <i>Fra</i> il lavoro e lo sport, Franco non ha un attimo di tempo.	<i>Од/поради</i> работата и спортот, Франко нема ни малку време.
(2) Finirà con l'ammalarsi definitivamente <i>fra</i> fumo ed alcool.	Ќе заврши болна сигурно <i>од/поради</i> пушењето и алкохолот.

Македонски еквиваленти на овие предлошки конструкции за изразување причина се предлошките конструкции со предлозите *од* или *поради*. Во рамките на синтагмата задолжително стојат две именки поврзани со копулативниот сврзник „и“.

Употребата на предлозите *fra* и *tra* во примерите (1) и (2) за означување причина често претставува проблем за македонските говорители кои го изучуваат италијанскиот јазик како странски јазик бидејќи со овие италијански предлози најчесто се изразуваат други значења (социјативно, партитивно, временско и просторно), а за изразување причина често се користат останатите италијански предлози.

5. Социјативна функција

Социјативната функција кај италијанските предлози *fra* и *tra* се јавува со значење на придружба и реципрочен однос.

Предлошки конструкции за означување придружба

Со вакво значење овие предлози секогаш можеме да ги замениме со предлогот *со* и притоа значењето останува исто:

Италијански јазик	Македонски јазик
(1) Sta sempre <i>tra</i> le sue amiche.	Секогаш е <i>меѓу/пomeѓу/со</i> своите пријателки.
(2) Passo le feste in famiglia, <i>fra</i> parenti ed amici.	Празниците ќе ги поминам со семејството, <i>меѓу/пomeѓу/со</i> роднини и пријатели.
(3) Questo accadde anche <i>fra</i> me e Kuno. (Maurensig, стр.75)	Така се случи и <i>со</i> мене и <i>со</i> Куно.

Македонски еквиваленти на горенаведените предлошки конструкции се предлошките синтагми со предлозите *меѓу*, *пomeѓу* и *со*. Италијанските предлошки синтагми значенски се поклопуваат само со македонските конструкции со предлогот *со*, додека оние со предлозите *меѓу* и *пomeѓу* претставуваат само преводни, а не и значенски еквиваленти затоа што со нив

во македонскиот јазик се изразува просторно значење, нешто се наоѓа меѓу повеќе личности или предмети.

Предлошки конструкции за означување реципрочен однос

Италијанските предлошки конструкции со предлозите *fra* и *tra* изразуваат реципрочен или замен однос меѓу најмалку два елемента. Можат да бидат воведени од глаголи, именки и придавки. Во составот на предлошката конструкција можат да стојат најмалку две именки или заменки во еднина, меѓу себе поврзани со сврзникот *e* (и), или, пак, една именка или заменка во множина:

Италијански јазик	Македонски јазик
(4) Ti confido questo segreto a patto che resti <i>fra</i> noi.	Ти ја доверувам оваа тајна под услов да остане <i>меѓу/понеѓу</i> нас.
(5) Sono molto uniti <i>tra</i> loro.	Многу се сплотени <i>меѓу/понеѓу</i> себе.
(6) Era la perfetta simbiosi <i>tra</i> meccanica e fisiologia. (Maurensig, стр.144)	Тој беше совршена симбиоза <i>меѓу</i> механиката и физиологијата.
(7) Queste due figure sono simili <i>tra</i> loro.	Овие две фигури се слични <i>меѓу/понеѓу</i> нив.

Македонски еквиваленти се предлошките конструкции со предлозите *меѓу* или *понеѓу*. Во составот на македонските синтагми исто така можат да стојат најмалку две именки или заменки во еднина поврзани со составниот сврзник „и“, или една именка или заменка во множинска форма.

6. Квалитативна функција

Квалитативната функција кај предлозите *fra* и *tra* е присутна само кај предлошките конструкции за означување начин на вршење на дејството:

Италијански јазик	Македонски јазик
(1) <i>Fra</i> lacrime di gioia, mi ha raccontato la sua felice storia d'amore.	<i>Со/низ</i> солзи радосници ми ја раскажа нејзината среќна љубовна приказна.
(2) Non lavora: trascorre le sue giornate <i>fra</i> il gioco e i suoi «hobbies» preferiti.	Не работи: ги поминува деновите <i>со/низ</i> игра и <i>со/низ</i> неговите омилен хобија.
(3) «Sempre al suo servizio, signore» sussurrò <i>tra</i> i denti... (Maurensig, стр.24)	„Секогаш на услуга, господине“, промрморе <i>низ</i> заби...
(4) <i>Fra</i> lacrime i bambini andarono via.	Децата си заминаа <i>со/низ</i> солзи.

Македонски еквиваленти на италијанските предлошки конструкции за означување начин се предлошките конструкции со предлозите *со* и *низ*. Во примерот (3) во составот на предлошката конструкција може да стои само предлогот *низ*, затоа што со предлогот *со* би се добило инструментално значење. Конески истакнува дека во литературниот јазик начинската служба на предлогот *низ* е прилично нова.

7. Квантитативна функција

Оваа функција е карактеристична за следните видови на значења на конструкциите во чиј состав влегуваат предлозите *fra* и *tra*: растојание, мерка, тежина, вредност и цена.

Предлошки конструкции за означување растојание

Предлозите *fra* и *tra* обично се јавуваат по глаголи што означуваат некакво движење, но можат да стојат и по глаголи кои означуваат статичност. Во составот на предлошката конструкција стои именка која означува мерна единица за простор:

Италијански јазик	Македонски јазик
(1) Troverai il prossimo distributore di benzina <i>fra</i> dieci km.	Следната бензинска станица ќе ја најдеш <i>на</i> десет км.
(2) Siamo quasi arrivati; <i>fra</i> trecento metri c'è casa mia.	Скоро пристигнавме; <i>на</i> триста метри е мојата кука.
(3) <i>Tra</i> due chilometri arriveremo alla stazione.	<i>Za/no</i> два километра ќе пристигнеме на станицата.

Македонски еквиваленти се предлошките конструкции со предлогот *на*. Ваквата употреба на предлогот *на* Димитровски ја означува како мерка: „*На* два чекора од нас“ (Димитровски, 1956: 27). Во примерот (3) предлошката конструкција содржи и временска нијанса бидејќи се однесува на идност. Токму затоа италијанските автори Кјукју, Фаси и Баџанти овие две значења на предлозите *fra* и *tra* ги наведуваат заедно (Chiuchiù&Fazi&Bagianti, 1982: 78). Во вакви случаи се јавуваат предлошките конструкции со предлозите *za* или *no* како македонски еквиваленти, но ниту Димитровски ниту Конески не го наведуваат временското значење на овие предлози во конструкции составени од именки кои означуваат мерна единица за простор.

Предлозите *fra* и *tra* можат да се јават и во корелација со копулативниот сврзник *e* (и) и притоа го означуваат на приближен начин опсегот на означената оддалеченост. Во составот на предлошката конструкција стои именка која означува мерна единица за простор, но фигуративно може да биде употребена и именка со временско значење, каде што оддалеченоста е означена со количеството време кое е потребно за да се помине таа оддалеченост. Целиот израз со предлозите *fra* и *tra* и сврзникот *e* (и) најчесто стои во корелација со предлошката синтагма со предлогот *da* која означува место од кое се реализира оддалечувањето или одвојувањето:

Италијански јазик	Македонски јазик
(4) Ora mi trovo <i>fra</i> i 200 e i 400 metri dall'albergo.	Сега се наоѓам <i>на</i> 200 до 400 метри (<i>meѓy/no meѓy</i> 200 и 400 метри) од хотелот.
(5) La spiaggia dista <i>fra</i> 3 e 5 minuti dall'albergo.	Плажата е оддалечена <i>на</i> 3 до 5 минути (<i>meѓy/no meѓy</i> 3 и 5 минути) од хотелот.

Македонски еквиваленти на овие предлошки конструкции се предлошките конструкции со предлогот *на* во корелација со предлогот *до*, а поретко се јавуваат и конструкциите со предлозите *меѓу* или *пomeѓу* во корелација со сврзникот „и“. Со предлогот *на* се изразува мерка, а со предлогот *до* се означува приближна мерка како крајна граница. Предлозите *меѓу* и *пomeѓу* означуваат дека нешто се наоѓа во одредени граници. Растојанието е означено во преносна смисла преку времето.

Предлошки конструкции за означување мерка, тежина, вредност и цена

Предлозите *fra* и *tra* за да означат некоја приближна мерка се употребуваат во предлошки конструкции по глаголот *misurare* (има димензија), по именката *misura* (мерка) и по придавки со значење на просторен однос (примери 6 и 7). Некои предлошки конструкции изразуваат и тежина со приближна вредност. Најчесто се воведени од глаголот *pesare* (тежи), именки и придавката *pesante* (тежок), како во примерите (8) и (9). Овие предлози со квантитативна функција можат да стојат и во предлошки конструкции по глаголи и именки за да означат приближна проценка на вредноста на некој предмет (10) или, пак, приближна цена (11):

Италијански јазик	Македонски јазик
(6) La camera misura <i>tra</i> i 20 e i 25 metri quadrati.	Собата има <i>меѓу/пomeѓу</i> 20 и 25 (од 20 до 25) метри квадратни.
(7) I maschi sono alti <i>tra</i> i 60 e i 65 centimetri.	Машките се високи <i>меѓу/пomeѓу</i> 60 и 65 (од 60 до 65) см.
(8) I maschi pesano <i>tra</i> i 30 e i 50 kg.	Машките тежат <i>меѓу/пomeѓу</i> 30 и 50 (од 30 до 50) кг.
(9) La mela è pesante <i>tra</i> i 200 e i 250 grammi.	Јаболкото е тешко <i>меѓу/пomeѓу</i> 200 и 300 (од 200 до 300) грама.
(10) L'anello ha un valore <i>tra</i> i 500 e i 600 euro.	Прстенот има вредност <i>меѓу/пomeѓу</i> 500 и 600 (од 500 до 600) евра.
(11) Un gelato costa <i>tra</i> i 30 e i 40 denari.	Сладоледот чини <i>меѓу/пomeѓу</i> 30 и 40 (од 30 до 40) денари.

Предлозите *fra* и *tra* во горенаведените италијански примери се употребени во корелација со сврзникот *e* (и) наместо предлогот *da* во корелација со предлогот *a* за означување приближна мерка, тежина, вредност или цена. Македонски еквиваленти можат да бидат предлошките конструкции со предлозите *меѓу* или *пomeѓу* во корелација со сврзникот „и“, како и предлогот *од* во корелација со предлогот *до*.

Значењата на предлозите *fra* и *tra* се наједноставни за препознавање. Во англискиот јазик, на пример, предлозите *between* и *among*, кои во италијанскиот јазик и двата би се превеле со предлозите *fra* и *tra*, се разликуваат при употребата во зависност од тоа дали релацијата која се воспоставува е помеѓу два елемента или помеѓу повеќе од два елемента (Сериани, 2005: 353):

Англиски јазик	Италијански јазик	Македонски јазик
(12) <i>between</i> the others	<i>tra</i> gli altri due	<i>меѓу</i> другите двајца
(13) <i>among</i> the others	<i>tra</i> gli altri tre o più	<i>меѓу</i> другите тројца или повеќе

Во францускиот јазик, пак, се разликуваат предлозите *entre* (= *tra*, *entro*) за просторни, временски и релации на меѓусебно дејство помеѓу два елемента или групи од елементи, и предлогот *parmi* (= *in mezzo*, *nel numero di*) кој се употребува најчесто за воспоставување релации меѓу повеќе од два елемента и најчесто со партитивно значење. Разликата меѓу употребата на овие два француски предлога е многу слична како и онаа кај англиските предлози *between* и *among* (Сериани, 2005: 353).

Заклучок

Кај предлозите *fra* и *tra* во најголем дел од анализираните примери се јавува целосна еквиваленција, додека во 40% од примерите се забележува делумна еквиваленција или сличност. Овие релации се утврдени врз основа на формално, значенско и функционално поклопување меѓу италијанските и македонските предлошки конструкции (целосна еквиваленција) и формално поклопување меѓу италијанските и македонските предлошки конструкции (делумна еквиваленција). Кај еквивалентните предлошки конструкции се јавуваат предлозите *меѓу/помеѓу*, *од*, *поради*, *со* и корелативните предлози *на...до* (*меѓу/помеѓу* во корелација со сврзникот *и*). Во случаите на делумна еквиваленција како можни македонски предлози се јавуваат: *меѓу* (*помеѓу*), *при*, *кај*, *во*, *низ*, *за*, *со*, *на* и *по*. Описот и објаснувањето на различните синтаксичко-семантички функции на простите предлози *fra* и *tra* на македонските слушатели би можело да им го олесни нивното усвојување, како и да ги предвиди евентуалните грешки кои би можеле да се јават при употребата на овие два предлога.

Литература:

- Димитровски, Т.И. (1956). *Значење и употреба на предлозите во македонскиот литературен јазик*. Скопје: Филозовски факултет.
- Конески, Б. (1967). *Граматика на македонскиот литературен јазик дел I и II*. Скопје: Култура.
- Chiuchiù, A., Fazi, M.C. & Bagianti, R. (1982). *Le preposizioni*. Perugia: Edizioni Guerra.
- Dardano, M. & Trifone, P. (1997). *La nuova grammatica della lingua italiana*. Bologna: Zanichelli Editore.
- Maurensig, P. (2013). *Canone inverso*. Milano: Mondadori Editore.
- Renzi, L. (1988). *Grande grammatica italiana di consultazione, Volume I*. Bologna: Il Mulino.
- Sensini, M. (2003). *La grammatica della lingua italiana*. Milano: Mondadori.
- Serianni, L. (2005). *Grammatica italiana – Italiano comune e lingua letteraria*. Torino: UTET.